

ŽĚŁOWY PLAN

Rěcnego centruma WITAJ za lěto 2026

Zawod

Naše głowne źetowe wobtuki wobstoje ako doněnta. Wobstawne nadawki, ako su w rozpšawje wopisane, wězaju wětšy źěl našych personelnych a financielných resursow:

- wudawanje wucbnicow a wucbných materialijow w analognych a digitalnych formach,
- pšewózowanje praktikarjow na zakłaže aktualnych wědomnostnych dopóznašow k wěcejrěcnosći, fachowe publikacije a pšednoski ako teke rěcne kurse za dorosćonych a certificěrowanje rěcnych zamóžnosćow pó europejskem referencnem ramiku,
- pšigótowanje a pšewózowanje wjele projektow, teke pšesegajucych ako swěžeńskeje familijoweje schadowanki pši góžbje 25lětnego jubileja Rěcneho centruma WITAJ, abo stopnjowanje kwaliti pšehožowańskego programa sotra.app,
- młožinske socialne źěto na šulach a familijowe kubłanje,
- nawjedowanje internatowu w Chóšebuzu a w Budyšynje.

Mimo regularnych nadawkow smy sebje za lěto 2026 zaměrnje pšedewzeli:

1. Nimsko-serbski šulski słownik w analognej formje z Ludowym nakładnistwom Domowina wudaś,
2. serbski tekstowy korpus wuwijaś, kenž wopšimjejo teke serbsku literaturu a kenž ma se pódlencu CC BY 4.0 zjawnosći spšistupniś,
3. "Witaj"-kampanju dalej wjasć, kótaruž smy łoni z našeju gódowneju kórtu – Witaj ako Moin Łužyce – zachopili a za kótaruž lětosu póstrow Witaj z regionalnje diferencěrowanymi comicami zwězujomy.

Nadawki na dlejšy cas su za nas:

1. Kubłańskopolitiske źěto w Górnej a Dolnej Łužicy koncentruje se na dalšne pšewózowanje pšesajženja **koncepta 2plus** a na konsekwence z **wuslědkow ewaluacije serbskeje wucby primarnego schóžerka w Bramborskej**. W toś tom zwisku ma se pšawniske póstajenje za serbske šule a šule ze serbskim pórucenim w Sakskej hyšći nowelěrowaś. W Sakskej jo se druga ewaluacija koncepta 2plus w zagronitosći SMK pšewjadła. RCW jo do ewaluacije zapšimjony. Dalšne partnerje SMK su Serbski institut, Lipšćańska uniwersita a Friedricha Schillerowa uniwersita Jena. Zwěšćenje rěcneho stawa w serbsčinje pla wšykných wuknikow 8. lětnikow na šulach, kenž wuwucuju pó koncepsje 2plus, jo wobstatk ewaluacije. Toś ten źěl ewaluacije se lětnje wóspjetuju a twóri rownocasnje zakład monitoringa efektiwity koncepta 2plus (**output-orientacija**). Na iniciatiwu Serbskeje rady w Bramborskej pšewježo se monitoring serbskich pórucenjow na šulach z **input-orientaciju**. Lětnje zwěšćuju se licby šulow a wuknikow, planowanych a pódaných góžinow ako teke daty k personalnej situaciji.
2. Projekta za **wuwiśe pšehožowańskego programa** dolnoserbšćina-nimšćina a gónoserbšćina-nimšćina wježomy na zakłaže pšidatnego spěchowanja pšez Założbu za serbski lud w lěše 2026 dalej. Wótpowědnu pšosbu smy pla Założby zapódali.
3. Wótpowědnje **Programatice źělabnosći RCW** napominamy teke w lěše 2026 Sakske statne ministraštwu za kultus, wudaś informacisku a argumentacisku brošurku wó wucbje pó koncepsje 2plus na zakładnych šulach za serbskich a nimskich starješych, za tym až smy ministraštwu w lěše 2020 nimski a serbski manuskript za brošurku pšedpožyli.

Ministařstwo jo mjazytym zwurazniło, aŝ co informacije jano digitalnje a we wjelgin skrotconej formje pódaš, což pak njejo se doněta stało.

4. **Na kwalitise serbskego kubłanja w žišownjach Dolneje a Górneje Łužyce** ma se dalej žětaš. Zakład za to – "Katalog kwalitatiwnych kriterijow k spěchowanju a pósrědnjenju serbsčiny w žišecychn dnjownych pšebywalniščach" – pšedlaŝy za Saksku a Bramborsku, ku katalogoju słušajucy žětowy zešywk doněta jano za Saksku. Za kwalitatiwny management na pólu serbskego kubłanja w kubłaniščach stawnje wabimy a wótkubłařkam a wótkubłařjam dawamy pódpěru w formje rěcnych a pedagogiskich dalejkubłanjow.

1. Kubłańskopolitiske žěto

Pšawniske póstajenja ku kubłańskim nastupnosćam w Bramborskej a Sakskej nowelěruju se pód nawjedowanim kněŝařstwowu. Togodla njamóŝo se proces z boka RCW planowaš, zaplanujomy pak do swójogo žěta pšewóžowanje toš tego procesa.

Wuwise standardow k pšesajženju koncepta 2plus a ako zakład za monitoring pšesajženja koncepta 2plus laŝytej w zagronitosći SMK a LaSuB. K wutwórjenju systematiki monitoringa pšinosujomy z wuwišim testowego materiala za zwěšćenje rěcneho stawa wuknikojstwa, w lěše 2026 z nadawkami za niwowowe schóŝenje B1 a B2.

Za te samske schóŝenje wót A1 do C1 móŝomy zakład za testowu fazu na Dolnoserbskem gymnaziumje zawěšćiš. Doněta pak njejo wjednistwo Dolnoserbskego gymnazija wó to pšosyło.

Z tematiskimi a organizatoriskimi pšigótowanjami fachowych dnjow 2plus pódpěrujomy wótpowědujuce statne aktiwity. Fachowe dny su z wupominajucym pedagogiskim žětom zwězane a spěchuju zgromadne žěto z koordinatorkami 2plus, z wjednicami a wjednikami šulow, fachowymi póraŝowařkami ako teke wucabnicami a wucabnikami na serbskich šulach. 9. fachowy ŝeń 2plus wótmějo se pó donětejšnem planowanju 07.11.2026 w Chróšćicach.

W ramiku pšeslěženja **pšechada wót žišownje do zakładneje šule** w Dolnej Łužycy jo se pokazało, aŝ dajo rezerwy pši zgromadnem žěle wobžělonych kubłańskich institucijow, wósebnje což nastupa kontinuitu pósrědnjenja serbskeje rěcy. W zajmje kontinuěrujucego rěcneho wuwisa wót pšedšulskeje Witaj-kupki do bilingwalneje wucby su nowe kooperaciske formy a materialije trjebne. Na zakłaŝe dobytich informacijow su se wuŝětali konkretne, za praksu se góŝeće dopórućenja za wšyčne na procesu pšechada wobžělonu fachowe mócy. Tak su se na pš. wuwijali casowy plan za zgromadne wugótowanje slědneho lěta w žišowni a přědneho lěta w šuli, mustrowe kooperaciske dogronjenje a wobšyrny material za zgromadne projekty. Stej nastalej dwa žětowe materiala za pšedšulske žiši. Z pomocu toš teju pšewóžowańskeju materialijowu mógu se relewantny słowoskład pšiswóŝš a pšespytowaš. Na tom natwarjujuće, juŝo w praksy wuproběrowane, portfolijo za wuknice a wukniki 1. lětnika se w 1. połlěše 2026 pšezětaŝo a do šišća dajo. RCW jo iniciěrowaš a pšewóžowaš intensiwěrowanje zgromadnego žěta a wuproběrowanje nowych materialijow w šulskem lěše 2024/25 w žišowni a w horše "Vier Jahreszeiten" Strjaŝow a w zakładnej šuli "Mato Kosyk" Brjazyna. W přědnem kwartalu 2026 se wugódnosiju nowe formy kooperacije zgromadnje ze wšyknymi wobžělonymi. Wuŝětane materialije a dopórućenja se stajiju wšyknym zajmowanym serbskim kubłańskim institucijam aŝ do kónca 2026 k dispoziciji.

2. Prezenca serbskeje rěcy w digitalnych medijach

Portal www.sorbischlernen.de jo se w lěše 2018 zjawnosći spóistupnił a jo zwězał slědujuce boki serbskich institucijow za serbski wuknjecych:

www.sprachkurs.sorbischlernen.de (bok w zagronitosći Założby za serbski lud)

www.krokpokroku.sorbischlernen.de

www.kšacpokšacu.sorbischlernen.de

www.sprachzertifikat-sorbisch.de

www.materialien.sorbischlernen.de

www.dolnoserbski.de (bok w zagronitosći Serbskego instituta)

www.soblex.de

sotra.app

witaj.taskcards.app

Ako platforma za wuměnu žětowych materialijow ma se póbitowanje mjazy serbskimi wucabnikami / wucabnicami dalej rozšyrjaš a etablěrowaš. Mimo togo ma se na wótkubłarjow / wótkubłarki rozšyriš.

Dalejkubłanja póbitujomy pó zajmje teke lětosu we wšakich serbskich kubłanišćach. Tak iniciěrujemy a pódpěrujemy wótpowědujuce digitalne rěcne rupy.

krokpokroku.sorbischlernen.de & kšacpokšacu.sorbischlernen.de

Glědajucy na donětejšny muster wužywanja se pokazuju, až wužywaju póbitowanje skerjej jadnotliwce. Z pšiměrjoneju marketingoweju strategiju a z dalejkubłanjami dejało se na wěcej wucabnikow a wucabnicow wobrošiš a pšawidłowne nałožowanje w šulskem rumje etablěrowaš. Mógało teke zmysłapołne byš, póbitowanje ako aplikaciju za mobilne rědy wudaš (iOS /Android), za což pak dejało se koncept z boka programěrowanja pšespytowaš a pšiměriš.

materialien.sorbischlernen.de

Póbitowanje na internetowem boce materialien.sorbischlernen.de stawnje rozšyrjamy a aktualizěrujemy, žeń a wěcej teke za wótkubłarki a wótkubłarjow (górnoserbski a dolnoserbski). Wucabnicam a wucabnikom póbitujomy 2026 dalšne wucbnice a žětowe zešywki za wužywanje na elektroniskich toflach. Na startowem boce namakaju wóni material pód 'WHITEBOARD – zakładna šula' a 'WHITEBOARD – wuša šula'.

www.sorbische-vornamen.de

Mjenjam maju se wóznamy w nimšćinje pšidaš, tuchylu žělamy na pšełožku. Mimo togo ma se bok nowo programěrowaš.

witaj-sprachzentrum.de

Bok se techniski modernizěruje (aktualny system jo pšestarjety a njedajo se wěcej bžez tšušow updatowaš). W tom zwisku pšiměrijomy designowy a nawigaciski koncept. Pytańska funkcija ma wužywanje wólažcyš.

sotra.app

Korpuse maju se dalej rozšyriš: górnoserbsko-nimski wó něži 46 000 sadowych pórikow, dolnoserbsko-nimski wó něži 59 000 sadowych pórikow, monolingualny górnoserbski korpus wó 100 000, monolingualny dolnoserbski korpus wó 20 000 sadow. Teke słowoskład w bilingualnyma korpusoma ma se rozšyriš wó dalšne 20 000 nowe górnoserbske, 20 000 nowe dolnoserbske a

20 000 přidatne nimske słowa resp. słowne formy, wósebnje kompozitumy. Z nimi maju se nowe a lěpše modele treněrowaś. Dalšny zaměr jo zwězanje sotra-app z pśedcytańskeju funkciju Serbskego instituta a Bamborakom.

3. Certificěrowanje górno- a dolnoserbškich rěcnych zamóžnosćow

W Rěcnem centrumje WITAJ wuwijamy mustrowe pśedłogi a pśespytowańske wopśimješa za certificěrowanje rěcnych znajobnosćow za górnoserbšćinu a dolnoserbšćinu pó zasadach Zgromadnego Europejskego referencnego ramika za rěcy, a to w fachowej wědomnostnej kooperaciji ze Serbskim institutom z. t. a Institutom za sorabistiku lipšćańskeje uniwersity.

Na webboku www.sprachzertifikat-sorbisch.de namakajo wužywař pśeglěd z nejwažnejšymi faktami wó natwari, gódnosću a wobželeńskich wuměnjach za pśespytowanje górnoserbskego abo dolnoserbškego certifikata ako teke wótpowědne brošury ako download. Mimo toho móžo wužywař za niwowowe schóžjeńki A1, A2, B1, B2 a C1 mustrowe nadawki online spońić a dostanjo ned krotki pśeglěd wó dojspitych dypkach. Jolic žycy sebje wužywař wugódnosće swójoje licho formulěrowanego teksta, wobstoj móžnosć, nam toś ten z mejlku pśípóstaś a se wósobinski póražowaś daś. Internetowe póbitowanje służy pśigótowanju na pśespytowanje.

Wuwijanje pśespytowańskich nadawkow na niwowje C2 za 2026 hyšći pśedwizone njejo. K dispoziciji stojace personalne resource su trjebne za pśigóty a pśewježenje pśespytowanjow na niwowach A1 do C1, za ewaluěrowanje doněta wužywaných pśespytowańskich nadawkow a za wuwijanje dalšnych pśespytowańskich nadawkow na niwowoma B2 resp. C1. Mimo toho muse se w Górnej Łužicy pśespytowańske pódložki na niwowoma B1 a B2 za zwěsćenja rěcneho stawa serbšćiny wuknikow 8. lětnika na 2plus-šulach wobžětaś a wukniki se w nalěšu 2026 pśespytowaś (kooperacija ze Serbskim institutom w nadawku SMK).

Za koordinaciju a wótewzeše pśespytowanjow jo Rěcny centrum WITAJ we wótgłosowanju ze swójomu kooperaciskimu partnerjomu zagronity. Pśespytowanja za rěcny certifikat górnoserbšćiny pśewjedu se 2026 w měrcu, juniju, juliju, awgusće a decembrje resp. wuwzeńje teke na napšašowanje. W Dolnej Łužicy su wót lěta 2024 sem pśespytowanja w nalěšu a nazymje.

4. Wuwijanje rěcy a pedagogika / lektorat

Do běžnych nadawkow RCW słuša nažětanje wucbnicow a wucbných materialijow za wuknikow Dolneje a Górneje Łužyce. **W lěše 2026 žěłamy celkownje na 25 titelach (8 dolnoserbškich, 17 górnoserbškich), kótarež maju we wjelikej měrje až do zachopjeńka nowego šulskego lěta w LND wujś.** K tomu licimy mjazy drugim w Górnej Łužicy za ZŠ nažětanje dalšnych žětowych knigłow za cytańsku lodku. Za WŠ a gymnazij zachopijo se žěto na rěže nowych cytankow. Tejerownosći za WŠ wježomy žěto na wucbnicowem rěže za pśedmjat nabóžnina dalej a kompletěrujemy z dalšneju wucbnicu. Za pśedmjat biologija na gymnaziju rěd z wucbnicu za 8. lětnik wudopońjemy. W Dolnej Łužicy žěłamy tejerownosći na nowem wudopońnjucem materialu za pśedmjat serbšćina. Za dorosćonych wuwijamy žětowe knigły za schóžjeńk A1.

Głowne šěžyšćo bužo dožětanje Nimsko-serbsko šulskego słownika. Pó nastajenju datoweje banki pśez eksternu firmu zachopijo se zgótowański proces (sajžba, korektura, produkcija).

Druge titule pominaju žěto pśez někotare lěta. Do toho słuša wuwise dalšnych cytankow za wuše šule a gymnazij a wuwise dalšnych edicijow z BOOKii-funkciju.

Lisćinu titelow (glej tabela) zestajijomy w zgromadnem dojadnanju mjazy RCW, ABC a LND. Wóna wobzamkno se w pśizwóleńskej komisiji, do kótarejež słušaju mimo toho Założba a fachowe

póražowarje. Wuwijański a produkciski proces rědujemy eksaktnje w mjasecnych pósejženjach OPK z LND (OPK - operatiwna planowa kontrola).

1.	Němsko-serbski šulski słownik, gs.	0/121/26-1A
2.	Wězo serbsce ! A1, gs.	0/201/26-2B
3.	Hdyž so zela zelenja, Płomjo-edicija, gs.	0/208/26-1A
4.	Čitanska sowa 2, čit. hry za ZŠ, gs.	0/212/26-1A
5.	Wšo jasne!, žěf. knigty, ds.	0/213/26-1
6.	Cytańska sowa, ds.	0/214/26-1W
7.	Lutk 1 – fibla, ds.	1/149/26-3W
8.	Łuskač 1, žěf. zešywk, gs.	1/155/26-3A
9.	Wuknu sam/a 1, žěf. zešywk, gs.	1/171/26 2A
10.	Wuknjom sam/a 1, žěf. zešywk, ds.	1/175/26-1B
11.	Wuknjom sam/a 2, žěf. zešywk, ds.	1/176/26-1B
12.	Zwucujom serbski 2, žěf. zešywk, ds	2/72/26-7B
13.	Lutk 2 – žěłowe knigty, 1. žěl, ds.	2/117/26-2W
14.	Čitanska křinja – Powoňanja, gs.	2/132/26-1A
15.	Kołowokoło kolesa, žěłarnicka, gs.	3/116/26-2A
16.	Geometrija 3, žěf. zešywk, gs.	3/130/26-3A
17.	Łuskač 3, žěf. zešywk, gs.	3/133/26-3A
18.	Wuknjemy serbsce 4, žěf. zešywk, gs.	4/92/26-4B
19.	Serbščina 4, žěf. zešywk, gs.	4/98/26-3B
20.	Mlóc 4, žěf. zešywk, gs.	4/103/26-3A
21.	Z Kitom wuknjemy 1, žěłowe knigty, gs.	5/110/26-5B
22.	ZAP 5, žěłowy zešywk, gs.	5/119/26-2A
23.	Serbska rěc – dobra wěc 1, žěłowe knigty, ds.	7/88/26-2W
24.	Biosfera 8, wucbnica, gs.	8/75/26-1A
25.	Žiwjenje wobohaćić 3, wucbnica, gs.	9/79/26-1A

Pśeglěd planowanych titelow za 2026

4 wudaša	Lutki (za Dolnu Łužycu)
4 wudaša	Lutki (za Górnju Łužycu) inkl. wudaše za wótkubtarjow
1 wudaše	kamishibai "Pilne, mócne mrowicki/Pilne, mócne mrojki"
11 wudašow	Płomje
11 wudašow	Płomje
4 wudaša	Serbska šula

Pśeglěd planowanych casopisow za 2026

5. Projektowe žěło

Projektowe žěło wopśimjejo teke 2026 wjele kuždolětnych projektow (glej rozpšawa 2025).

Projekty 2026:

- Šula w zelenem

- Witaj-camp
- Serbski familijowy žeń
- pódpěra za serbskorěčne familije w Dolnej Łužycy
- projektowe dny w Serbskem muzeju w Chóšebuzu
- cytańske wuběžowanje
- Swěžeńska familijowa schadowanka w Budyšinje (SLA)
- spěchowańska wucba w zakładnych šulach (Radwor, Budyšin)
- pówołańske wiki w Ralbicach
- prozninski kurs za žiši, kótarež zwenka Łužyce wótrostuju
- projektowy žeń Dolnoserbskego gymnazija w Budyšinje
- cytańske wuběžowanje za 3. lětnik w Budyšinje
- cytańske dyrdakojstwo pó budyšyńskich tormach
- projektowe dny z wuknikami (na pšíklad hort SZŠ Budyšin)
- "film a rozgrono" w internaše SG Budyšin
- comicowy workshop ze Šćěpanom Hanušom w Radworju
- zwězkowy pšedcytański žeń
- wumětske wuběžowanje za žišownje
- comicowe wuběžowanje za šule
- serbske grajne dopołdnjo/wótpołdnjo
- Žeń serbskich pedagogowkow a pedagogow
- balokopański turněr wuknikow serbsčiny 5. a 6. lětnika
- spěchowańska wucba za maminorěčne wukniki DSG
- detektivna góńtwa za 6. lětnik
- cytańske wuběžowanje za hortowe žiši

6. Rěčne kurse

- kurse serbsčiny za dorosćonych w Budyšinje, Radworju, Slěpem, Wórjejach, Pančicach-Kukowje a online
- kurse serbsčiny za pedagogiski personal a pšistajonych serbskich institucijow ako teke wokrejsowu Budyšin a Zgórzjelc w kooperaciji z LaSuB
- tyžeński intensiwny kurs górnoserbsčiny
- tšidnjowske intensiwny kurse za wótkubłařki w DŁ
- rěčno-didaktiske dalejkubłanja za pedagogiski personal w pšedšulske wobłuku
- rěčno-didaktiske dalejkubłanje hortnařkow

7. Internat Serbskego gymnazija Budyšin

1. nawjedowańske žěta (wopšimješa, organizacija)
 2. zgromadne žěto z gymnaziumom, serbskimi institucijami a krajneju ražcownju
 3. slědowanje pšawniskich pšedpisow za žěto w internatach
 4. žěto ze starjejšymi.
 5. mentorstwo za praktikantow
- doglěd a pedagogiske pšewóžowanje
 - wugótowanje serbskich swěženjow a swěženjow gymnaziastow (serbske pšinoski, reje, wiše girlandy ... za chytanje majskego boma, kjarmušu, fašing)
 - sportowe zarědowanja, yoga, billardowy kurs

- organizěrowanje eksternych referentow k aktualnym temam
- basjenje a pjacenje (pjacenje srokow, pyšjenje jatšownych jajkow ...)
- pódpěra pši wuknjenju
- internatne swěženje ku kóncoju a na zachopjeńku šulskego lěta (witanje nowackow)
- grajne wjacory; filmowe wjacory k etiskim temam z rozgromom pód fachowym nawjedowanim
- wušywanje rubiška za serbsku drastwu
- serbska rejowańska kupka
- woglěd pšedstajenjow NSLŽ resp. sobustatkowanje w serbskich inscenacijach

8. Dolnoserbski internat Chóšebuz

1. nawjedowańske žěta (wopšimješa, organizacija)
 2. zgromadne žěto z gymnazijom
 3. slědowanje pšawniskich pšedpisow za žěto w internatach
 4. žěto ze starjejšymi
 5. mentorstwo za praktikantow
- ptaškowa swajźba (pjacomy sroki)
 - fašing - graša, reje a zgromadne warjenje
 - zapustowy pšešěg (góspodowanje pšešěga)
 - mólowanje jatšownych jajow
 - wšakorake wulěty, na pšikład do grožišća Raduš
 - internatne swěženje – kónčny swěžeń (rozžognowanje wuknikow, slědny raz zgromadnje cas pšepóraš, rozžognowańske dary), žeń pšiwitanja (zeznawanje nowych wuknikow a starjejšych, starjejšyńska zgromažina, wokolinu wuzgónjowaš, wjacor z wuknikami, grilowanje)
 - woglěd filmowego festiwala
 - wšake žětowe kružki: kikboksowanje, blidowy tenis, muzika / wuknikojska band
 - kjarmuša – graša a zgromadne warjenje tradicionelnych a sezonalnych jězow
 - kjarchobowy projekt
 - wulět do domowniskego muzeja
 - gódownicka – spiwanje, muzicěrowanje a zgromadne warjenje gódownych jězow
 - wšakorake wjacory (basjenje, serbske referaty a diskusije, serbske filmowe wjacory)

9. Młožinske socialne žěto

Šulske socialne žěto

Team za šulske socialne žěto pšewózujo wuknice a wuknikow pši jich wuwisu k dorosćonemu ćłowjekoj. Wón pódpěrujo jich pši zmejstrowanju žywjenskich nadawkow a wobwliwowanju swójskeje biografije a spěchujo kompetence k rozwězanju swójskich a socialnych problemow a wupominanjow dalejuwuša wósobiny. Nazgónjenja swójskich mócnosćow a słabosćow, rozestajenje z nimi a spěchowanje wósobinskih kakosćow su pši tom zasadne. Kritiske myslenje a zaběra z aktualnymi temami toš te pozitiwnje wobwliwuju. Dalšny nadawk jo wuwise zajmowanosci napšešiwu drugemu / drugim, wobswětoju a pširože.

Serbska wuša šula "Michał Hórnik" **Worklecy** (městno jo tuchylu wakantne, jo wupisane)

- wuwíše socialnych kompetencow
- žěto z wuknikami w rědowniskem zwězku k rozwězanju problemow a k polěpšenju šulskeje klimy
- pšigótowanje na pówołańske perspektiwy a planowanje wukubłanja

Serbska wuša šula "Dr. Marja Grólmusec" **Radwor**

- wuwíše socialnych kompetencow
- pšewózowanje a pódpěra za wuknikow z wósebnymi wuknjeńskimi šěžami
- rozwězanie problematiskich situacijow zgromadnje z pótrjefjonymi wuknikami, starjejšymi, ceptarjami, mložinskim amtom a nosarjami pomocy pši kubłanju (HzE)

Serbski šulski a zmakański centrum Budyšin - Serbska wuša šula **Budyšin**

- pšinoski k polěpšenju šulskeje klimy a pódpěra pši wuwíšu wuknikojskego angažementa
- kubłańske pórucenja za wuknikow a jich starjejšych (drogowa prewentacija, wobchad z nowymi medijami atd.)
- pšigótowanje na žywjeńsku drogu wukubłanja / pówołanja
- zeznaše / skšúsenje rědowniskego zwězka pšez elementy dožywjeńskeje pedagogiki

Serbska wyša šula **Ralbicy** (městno jo tuchylu wakantne, jo wupisane)

- pšewózowanje jednotliwych wuknikow, kenž trjebaju wósebnu pódpěru
- starjejšyne žěto
- pórucenja za jednotliwe wuknikojske kupki k wutwórjenju dowěrliweje zgromadnosći

Wuša šula "Dr. Marja Grólmusec" **Slěpe**

- pšewózowanje jednotliwych wuknikow, kenž trjebaju wósebnu pódpěru
- kubłańske pórucenja za wuknikow a jich starjejšych (drogowa prewentacija, wobchad z nowymi medijami, napšawy pšešiwu mobbingoju atd.)
- rozwězanie problematiskich situacijow zgromadnje z pótrjefjonymi wuknikami, starjejšymi, ceptarjami, mložinskim amtom a nosarjami pomocy pši kubłanju (HzE)

Familijowe kubłanje

Kazniski zakład: SGB VIII§ 16 powšykne spěchowanje wótkubłanja w familiji Mašerjam, nanam, drugim zagronitym za wótkubłanje a młodym lužam maju se wugbaša powšykneho spěchowanja wótkubłanja w familiji póbitowaš. Toš te wugbaša maju zagronitych za wótkubłanje pši wugbašu swójeje wótkubłańskeje zagronitosći pódpěraš a k tomu pšinosowaš, až mógu sebje familije za swóju wótpowědnu wótkubłańsku a familijowu situaciju trjebne znajobnosći a zamóžnosći wósebnje w pšašanjach wótkubłanja, póšěga a zmejstrowanja konfliktow, strowosći, kubłanja, medijoweje kompetence, wobgósodarjenja domacnosći ako teke zjadnošenja familije a žětabnosći pšiswójs a se w swójach zamóžnosćach k aktiwnemu wobželenju a participaciji skšúsiš. Wóni maju teke drogi pokazaš, kak góže se konfliktne situacije w familiji bžez namócy rozwězaš.

Konkretne pórucenja we wobłuku familijowego kubłanja su 2026 slědujuce:

Budyšin: komunikatiwne blido ako lažko pšistupne socialne póbitowanje (stawnje pónježeze, zeger 13:00 do zeger 17:00, na Žytnych wikach w Budyšinje)

zaměry

- participaciju zmóžniš
- individualnu zamóžnosť k jadnanju spěchowaš a iniciatiwy póstarcyš
- dostojnosť a awtonomiju jednotliweje wósoby pśípóznaš a pópušćenju solidarity w towarišnosći zadoraš

celowe kupki

wšykne, kenž kšě se rozgranjaš

napšawy

- rozgrona wjasć
- na dalšne póražowańske a pomocne pórucenja pokazaš
- kontakty nawězaš a / abo pśewózowański proces póbitowaš

Chróścicy: familijowy sport

(w nalěšu a w nazymje we wěcejzaměrowej hali w Chróścicach)

zaměry

- na žywieńskem swěše familijow nawězaš a kubłańske kompetence starjejšych spěchowaš
- pśez zgromadne sportowanje familijowu zgromadnosť skšušiš
- nazgónjenja do wšednego dnja integrěrowaš
- reziliencu pówušyš a dłymše mjazsobne rozměše w familiji zbuziš

celowe kupki

starjejše ze swójimi žiśimi w starstwje wót 3 do 6 lět

napšawy

Pśez šćitany ramik sportoweje kupki a zgromadnu serbsku rěc zmóžnijotej se malsny kontakt a interakcija. Pó pótrjebje póbitujo se socialne a kubłańske póražowanje.

- familijowy sport, zwucowanje drobnomotoriskich wótběgow
- kupkowe graša, łapanki, balowe abo skokańske graša, atd.
- pógibowańske wulicowanja
- liche wopytanje sportowych pógibowańskich wótběgow w sportowej hali

Pančicy-Kukow: pśewózowanje žiśi, jich starjejšych a młodostnych na grajkanišću

(kuždy stwórtk mjazy zeger 14:00 a zeger 19:00. pó pótrjebje, wót apryla do septembra)

zaměr

W Pančicach-Kukowje póbitujo se pśewózowanje žiśi, jich starjejšych a młodostnych na grajkanišću. Prewentiwne póbitowanje z fokusom na tolerancu a mjazsobny wobchad ma serbske rěčne rupy k dispoziciji stajiš. Póbitowanje wótměwa se wjedra dla mjazy aprylom a septembrom.

celowe kupki

wšykne, kótarež maju zajm na zgromadnej interakciji

napšawy

- rozgrona wjasć
- na dalšne póražowańske a pomocne pórucenja pokazaš
- kontakty nawězaš a / abo pśewózowański proces póbitowaš

Kloštański swěžeń w Pančicach-Kukowje – póbitowanje stacije za sportowanje a graša

Budyšin: familijowy sport w kooperaciji z Kamjenjanym domom z. t. w sportowej hali zakładneje šule "Johann Gottlieb Fichte", 22.03.2026, zeger 13:00

zaměry

- na žywjenskem swěće familijow nawězaś a kubłańske kompetence starjejšych spěchowaś
- pšez zgromadne sportowanje familijowu zgromadnosć skšuśiś
- nazgónjenja do wšednego dnja integrěrowaś
- kontakty w měšćańskem žělu nawězaś, až by mógało se perspektiwiski zmakanišćo za wšykne starstwowe kupki w budyšinškim Nowem měšće w zagronitosći Kamjenjanego domu wutwóriś

Wokrejs Budyšin: wideo "Dary, kenž stawnje pśi sebje mamy" dalej rozšyriś a wuwijaś, glej:
<https://www.witaj-sprachzentrum.de/obersorbisch/sb/sozialarbeit/swojbne-kublanje/>

18.02.2026

dr. Beata Brězanowa
wjednica RCW